

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 19 Octobrie.

După 12 zile de activitate congresul nostru național-bisericesc și-a încheiat sesiunea ordinară, la care a fost intrunit în anul acesta.

Rapoartele noastre speciale dau o iconă vie și clară despre decurgerea discuțiilor, și ne rămâne, ca la acest loc să așteptăm din punct de vedere general activitatea congresului nostru bisericesc din sesiunea aceasta. Și o facem cu deosebită satisfacțiune, și constatăm, că dacă nu suntem împedecați în esercierea drepturilor noastre garantate în statutul organic, noi mergem sigur înainte, nu trecem peste marginile, între cari ne este dată să ne mișcăm, însă cuhotărire pretindem, ca pe bazele date neconturbați să ne putem desvolta, neimpedecați să ne putem perfecționa.

În trecut am avut casuri, că din considerațiuni diferite nu ni-a fost dat să ne intrunim regulat în sesiunea ordinară a congresului nostru național-bisericesc.

Ni s'a dat casuri, să vedem, că tot din considerațiuni diferite ni s'a restrins activitatea pe bazele legii fundamentale din biserică noastră, și în chipul acesta am fost și suntem încă puși la grea cercare, împedecați în mersul regulat al afacerilor noastre.

Neputându-se intruni congresul nostru, nu am putut aduce normative pentru o dezvoltare uniformă a instituțiilor noastre în întreaga metropolie, și așa tot mai tare era simțită trebuința de regulări uniforme, ca să avem deplină unitate în întreaga metropolie.

Congresul din anul acesta a început cu regularea uniformă, și cu deosebire la normativul privitoriu la alegerea de protopresbiteri a regulat o cestiune controversată până acuma, și o a regulat credem noi în spiritul statutului organic, și a unității, care trebuie să ne lege, strins să ne lege, ca una fiind, cu atâta să fim mai tari, cu atâta să înaintăm mai ferți de greșeli.

Cestiunea aceasta este apelabilitatea în cauze administrative, care de mult frământă pe diecesele noastre, și carea se esplica până acuma de multe ori greșit, deoarece ce nu se admitea nici recurs de nulitate, în cazul, când se susținea, că atât forul prim cât și al doilea, a desconsiderat normele, după cari o alegere de protopresbiter trebuie să urmeze.

Congresul din anul acesta a avut în vedere interesul general bisericesc, și la alegerea de protopresbiter a admis recursul de nulitate la consisto-

riul metropolitan, și după cum aduce cu sine natura lucrului, l'a admis cu putere suspensivă.

Tot la acest normativ a defniat congresul alinaea din urmă a §-ului 53 din statutul organic, care normează, că cine poate fi protopresbiter.

Este de mare importanță aceasta cestiune, deoarece ce normarea făcută, va face uniformitate în întreaga provincie metropolitană, și va feri biserică de unele neajunsuri, în cari a cădut până acuma, neavând o asemenea normă.

Ne servește spre mare mulțămire sufletească, vedând, că supremul for legislativ al bisericii noastre, lamura inteligenței noastre clericale și laice a decis cestiunea conform vederilor noastre exprimate în numărul 100 dela 28 August, 1884 al acestui ziar, vederi, pentru cari am fost aspru condamnați de oameni de ai noștri în un ziarin de aici, făcându ni-se imputări, că facem critica concluderilor sinodale și că stricăm biserică.

Voim să se scie, că noi, cesti dela „Telegraful Român“, totdeauna am fost pentru zidirea bisericii, și supremul for al bisericii noastre, când o a decis cestiunea în conformitate cu vederile noastre de acuma 4 ani, ne-a dat satisfacțiunea în fața lumii față cu atacurile, la cari și de și am fost și suntem espuși.

Atâta am fost datori să scriem în interesul adevărului și al dreptății cu privire la ținuta ziarului nostru.

Alinea din urmă a § 53 din statutul organic prescrie că: alesul, respective denumitul trebuie să fie bărbat apt, și bine meritat pe terenul bisericesc și scolar.

Sinodul nostru arhidieceșan la anul 1882 prin concludul Nr. 154 a defniat: cine poate fi protopresbiter, și s'a ocupat numai cu întrebarea, cine este apt, lăsând la o parte a doua condițiune esențială, bine meritat pe terenul bisericesc și scolar.

În ziarul nostru, numărul citat, noi ne-am ocupat cu această cestiune, și am ajuns la concludsiunea, că după-cum a normat sinodul dispozițiunile acestui § nu este eschisă posibilitatea, ca oficiile de protopresbiteri să fie ocupate prin oameni tineri, fără nici o practică în biserică noastră.

Am șis, că acest conclud va da ansă, ca să ne purcedem uniform în alegerea de protopresbiteri, și credeam, că la noi în arhidieceșă vor deveni protopresbiteri oameni fără practică în biserică, fără activitatea cerută de statutul organic, care activitate putea să facă pe cineva „binemeritat.“

Și am avut casuri nu numai aici în arhidieceșă, după cum aveam noi temeri fundate, ci și în

diecesele surori, că oficiul de protopresbiter a fost ocupat prin oameni, cari încă nu și-au terminat bine studiile, producând amărăciune în preoții cei vrednici, cari calificați și ei, cu tot dreptul așteptau recompensă pentru serviciile prestate bisericii.

Am pus pondul și pe dispozițiunile „bine meritat pe terenul bisericesc și scolar“ și am scris:

„Dacă se consideră lucrul din acest punct de vedere, îndreptarea era de tot ușoară. Cu § 53 alinea 6 din statutul organic rămăneam uniformi în biserică, și lumea ortodoxă nu privia cu groază la noi. Oamenii noștri și făceau studiile pentru dorul de a se califica, și astfel calificați intrau ca preoți în serviciul bisericii. Aici veniau apoi a-și valida știința ca conducători ai poporului, părtași de soarta lui. Școala vieții da nouă nutrimenți școlii teoretice făcute în institute mai înalte, vieța bisericească, uniformă în toate ramurile sale, regula pe bărbății noștri în funcțiunile lor, și aveam preoți buni, oameni ai bisericii, însă conșcii de datorințele lor. Astfel sub conducerea bisericii, în serviciul poporului nostru credincios, preoții noștri cei cu studii mai înalte lucrau și și noapte pentru binele bisericii, și aveau conștiința liniștită, reflectând la § 53 alinea 6 din statutul organic, în sensul căreia la ocaziune dată din ei se vor recruta protopresbiterii. În acest cas oficiul de protopresbiter se consideră oficiu de onoare, și totodată distincțiune pentru serviciile aduse bisericii. Dicum distincțiune, ca să nu dicem recunoscință.

Așa și crește biserică oamenii sei, așa fac toate bisericile creștine, și așa au creșt și legistătorii noștri, că vom face și noi, și în acest sens ne-au dat ei legea noastră fundamentală, statutul organic.

Dacă la noi lucrurile s'ar desvolta altfel, atunci nu ne vom crește cler devotat bisericii, și condus numai de binele ei. Spiritul speculativ s'ar introduce în biserică, și omul nepreocupat cu firi reci ar privi la viitorul bisericii noastre. După absolvarea studiilor fie-care și-ar putea vedea de a le sale, unde va fi mai bine plătit, acolo se va aplica. Unul din noi va merge la vre-un institut de bani, alții ne vom face arândatori de fabrici de rachiu, de spirit, de bere, al treilea va purta negoț. Vom pândi însă cu toții la posturile de protopresbiteri, și pe baza concludului sinodal din 1882, după-cum se poate interpreta el și, fie-care din noi se va face protopop contra dispozițiunilor din statutul organic.

Cine va dice, că fals am interpretat legea bisericească, cine va crede, că false deducțiuni am tras din posibila aplicare de ași a legii noastre bisericesci la alegerea de protopresbiteri, acela cu conștiința liniștită să ridice peatra.

.....
Ce este de făcut, sau concret vorbind, cine poate fi protopresbiter în sensul statutului organic?

1. Individul, care este apt. Și apt e, cine întrunesc condițiunile prescise în concludul sinodului arhidieceșan provocat deja mai de multe ori.

2. Individul, care prelângă condițiunile amintite sub punctul 1 mai este și binemeritat pe terenul bisericesc și scolar. Va se dice acela, care are condițiunile prescise în cele citate sub numărul 1, dacă în activitatea sa de mai

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istorie.

Istoricul fundațiunii „Romantzai.“

(Urmare.)

XIV. Neque etiam Episcopus ac capitulum prius noverunt, testamenta exstare, quae fundationem hanc in favorem aliarum quoque nationalitatum et Religionum Transilvania conversam testarentur, donec decedente fundatore, medio Litterarum Gubernialium de 4-a Ianuarii 1845 Nro 555 Copiae trium istorum testamentorum cum Episcopo et Capitulo communicarentur, quibus autem acceptis non intermisit Episcopus una cum Capitulo suam de unice Testamenti B legitimo valore sententiam Gubernio aperire, reliqua vero duo A et C pro invalidis declarare, ut ex Litteris de 11-a Martii 1845 ad Gubernium dati apparet, quae in Protocollo Praesidiali ejusdem Anni reperiuntur.

XV. Ad hanc Episcopi Capituli remonstracionem, Gubernium in suo ad episcopum Intimato de 9-a Aprilis 1845 Nro 3806 rescribens agnoscit: Episcopum ceu Supremum Testamenti Romantzai Executorem tenere omnium trium exstantium Testamentorum Constitutum, primum etiam Judicem hac in causa esse. — Quapropter Episcopus manda-

tario suo Viennam ad recipiendam fundatoris massam reliquiarum ablegato Canonico Timotheo Cipariu in Instructione ei data de 4-a Iunii 1845 puncto 2-o committit, ut Legatarios ad tenorem Testamenti B excontentaret, in 3-o vero puncto ut medio supplicio Libelli suam Majestatem SSmam de genu oraret, quo Eadem tum Testamentum B tum universam fundationem ad tenorem ejusdem testamenti confirmare dignaretur. Quod mandatarius utrumque fecit, uti docet et Quietantia Magnifici Dni Iosephi Brencean de 16-a Septembris 1845 et Representatio ejusdem mandatarii ad Excelsam C. R. Cancellariam Transilvanico-Aulicam de 21-a Iulii 1845 una cum adnexo supplicii Libello extenus ad Suam Majestatem.

(Exstant omnia in hoc §-o citata Documenta.)

Ex his praemis necessario consequitur:

1-o. Intentionem fundatoris usque ad Annum 1843 constantem in eo fuisse, ut fundationem in favorem solummodo Juvenum Valachorum faceret.

2-o. Anno demum 1843 fundatorem cogitare coepisse de hac sua intentione modificanda adductum ad hoc Calumniis partis turbulentae et Episcopo adversae, contra Episcopum et Capitulum evomit, in quarum sequelam testamentum A conditum est.

3-o. Eundem facti poenitentia ductum eodem ad huc anno hoc sub A testamentum, condito alio sub B quod de Valachis sonat, revocasse, et licet B post A conditum est, ejusdem dati B cum A esse

voluit ut hac ratione existentiam quoque testamenti A quodammodo negaret.

4-o. Ob similes scrupulos fundatorem etiam Anno 1844 aliud testamentum sub C inchoasse, sed faure ausum non esse.

Quae omnia demonstrant: fundatorem integra imperturbataque mente, ac maturo consilio de sua fundatione tantum ab Anno 1833 disposuisse, quorum indubitatum documentum est simplex ejus ad SSmam Majestatem de Anno 1833 Libellus A Testamenta inde usque ad annum 1843 condita, quo omnia de solis Juvenibus Valachis sonant. Ab anno vero 1843-o usque ad obitum ejus initio Decembris 1844 mens ejus alio quin decrepeti senis, tum ob naturalem senilem debilitatem, tum ob scrupulo, animo ejus a Calumniatoribus Episcopi injectos, minus firma integraque, et consilium non amplius maturum, dicenda sunt; quod ostendunt plura sibi repugnantia ex eodem Periodo Testamenta, quin quo rejicere vellet, deliberare potuerit, aut annihilavit. Quae tamen fluctuatio infirmiorum ejus aetatem non cadit.

Verum in hac quoque ultima vitae suae Periodo prior animi sententia provaluisse cognoscitur, ex eo quod a) Testamentum A subverterit per B, et b) Testamentum C inchoaverit tantum A non finiverit, non quod ei tempus a 14-a Septembris 1844 usque 7-am Decembris defuisset, sed quia finire exhorruit.

(Collect. I. c. d. P.)

mulți ani pe terenul bisericesc a dovedit dexteritate și bunăvoință în purtarea oficiului de protopresbiter.

Noi am crezut de cuviință să accentuăm aceste două cestiuni deslegate prin congresul din anul acesta, și trăim în speranță, că tot în spiritul statutului organic se vor deslega încă multe cestiuni controversale, că tot în sensul acestei legi fundamentale ne vom perfecționa, având unitate în toate așezămintele noastre bisericesci, și uniformi fiind, pe acelea și căi și cu aceleași puteri vom înainta spre binele și prosperarea bisericii noastre.

Revista politică.

Lucrurile se lămuresc tot mai tare în cabinetul Taaffe. Foaia engleză „Morning Post“ constată, că fostul ministru, pus în disponibilitate, Ziemiakowski, a prezentat monarhului un memorandum, în care espune cauzele, pentru ce a trebuit să părăsească cabinetul. În memorandum se accentuează mai cu seamă, că cauza depărțării sale este, că pe baza resonului de stat a protestat contra aspirațiilor cehice și a politicei lor. Foile din capitala monarhiei se încearcă să desmintească aceste espuneri și căută pricina eșirii lui din cabinet în mici diferențe de idei cu ministrul de finanțe, Dunajewski, cari diferențe au devenit în cele din urmă așa de expansive, încât fostul ministru a trebuit să se retragă.

Espunerile împăratului german cu ocaziunea feliicitării din partea deputațiunii berlineze par a rămâne necomentate de presa germană. Nici până acum nu s'a încercat foile să dea o importanță oficială vorbelor împăratului. După unele versiuni se pare, că împăratul n'a apostrofat „o parte din presa germană“, ci direct a apostrofat presa berlineză, ca pe una, carea a discutat într'un mod prea îndrăzneț, referințele cele mai intime ale familiei împăărătesci. Lucrul de altcum și acum rămâne mistic, până-ce nu va sosi răspunsul împăratului, pentru care Berlinul a încredințat pe șeful cabinetului civil ca să întrebe pe împăratul, ce referințe familiare anume a avut în vedere, când a răspuns deputațiunii. Se dă însă de pe acum cu socoteala, că toată afacerea se reduce la publicarea memoriilor răposatului împărat Frideric.

În Prusia au început tulburările electorale pentru dietă. Și pe când împăratul petrecea la Friderichsruhe, unde a cercetat pe cancelariul Bismarck, foile au adresat manifeste, cari de cari mai însuflețitoare pentru alegători. Se cam scie de pe acum chiar, care va fi rezultatul alegerilor. „Germania“ scrie, că s'au făcut foarte mult pentru partida, carea voește domnia bisericii peste scoale. Spre acest scop au și adresat episcopul din Colonia, cel din Münster și din Fulda alegătorilor catolici publicațiuni. Tot deodată, precum scrie „M. Allg. Ztg“, a sosit la regimul din Bavaria o notă a vaticanului, în carea papa a declarat, că prin visita împăratului german la Roma el nu consideră de loc atinsă cestiunea clericală. Papa nu va înceta a protesta contra situației nefavorabile a sfântului scaun și a ruga pe toți catolicii să lucreze neîncetat într'acolo, ca să se resolvească cestiunea clericală.

O întrevorbire, ce a avut fostul ministru de instrucțiune italian, Bonghi, cu o persoană remarcabilă dela diariul frances „Matin“ a provocat mare senzațiune în Italia. După scirile, ce soses, Bonghi s'a exprimat foarte nefavorabil despre Crispi, care poartă războiu fățiș cu Franța și o politică de tot șovăitoare. Ce i drept, pozițiunea lui Crispi e încă puternică, dar se va forma în curând contra lui o opozițiune, cărea nu va fi mulțămită numai cu politica lui esternă, dar nici cu cea internă. Tot odată a declarat, că densusul îndată după deschiderea camerei va începe a ataca guvernul și politica lui. Espunerile au provocat o mare surprindere, și „Riforma“, care reproduce aceste vesti într'o telegramă, declară, că nu și pote închipui despre fostul ministru de instrucțiune să se fi exprimat astfel și într'un mod atât de nepolitic.

Din comentările foilor rusesci despre divorțul regelui Milan e evidentă adença senzațiune, ce o a provocat acest act în Rusia. Foile rusesci atribue despărțirea regelui influințelor austro-ungare. Unele iau cauza reginei în apărare, declară despărțirea de nulă pentru procederea forțată, care ciungărește canoanele și drepturile cetățenesci. Unele foi afirmă chiar, că prin acest act s'a vătămât însași Rusia, ear regele Milan a picat în crimă. „Garaschanin“ crede, că răspunderea va căde pe Austro-Ungaria. Austro-Ungaria a condus lupta nu numai contra blândului popor sârbesc, dar chiar contra Rusiei, contra întregii lumi ortodoxe și mai ales slave. „Novosti“, „Swiet“ și celelalte foi rusesci numesc divorțul: începutul unui sfârșit tragic pentru regele Milan.

Congresul național bisericesc.

Raport special.

Ședința a VII a, ținută la 7/19 Octobrie, a. c.

Ședința se deschide la 10 oare a. m. prin presidiul ordinariu.

Cetindu-se protocolul ședinții precedente — Se autentică.

Presidiul prezentează:

a) Raportul cons. metropolitan, prin care se substerne contractul despre cumpărarea unei case în Oradea-mare dela Maria Poyenar, pentru fundațiunea Gozdu.

— Se transpune comisiunii organizatoare.

b) Notificarea protopresbiterului Meletiu Dreghici din Timișoara, prin care din cauza adâncilor bătrânețe, renunță dela postul de asesor ordinariu al cons. metropolitan în senatul strins bisericesc.

— Se ia la cunoscință.

c) Rugarea preotului Teodor Lungu din Mărișel, pentru a fi repus în oficiu și beneficiu în parochia s'a Mărișel.

Se predă comisiunii petiționare.

Dep. Ioan cav. de Pușcariu face următoarea propunere:

Luând în băgare de seamă, că toate oficiile și institutele moderne de bani sunt provădute cu organele ajutătoare de contabilitate și de controlă, — și că instituțiunea cea veche a administrării casnice de averi prin așa numiții efori, cari întrunesc în sine oficiile de asigurare, de cassă și de controlă, e aplicabilă numai pentru fonduri mai mici și singuratică, — eară unde se concentrează mai multe fonduri, provădute cu oficii de asigurare și de cassă separate, acolo e neapărată trebuință și de oficiul ajutătoriu de contabilitate și controlă propune:

Venerabilul congres să ia următorul conclus:

1. Pe lângă senatul epitropesc al consistoriului metropolitan și sub conducerea unui membru al acestui senat se institue un oficiu ajutătoriu de contabilitate și de controlă asupra tuturor fondurilor, ce stau sub administrarea sau sub revisiunea consistoriului metropolitan.

2. Consistoriul metropolitan e îndrumat a pregăti un regulament pentru organismul și agendele acestui oficiu de contabilitate și controlă și al substerne procsimului congres național bisericesc spre primire.

3. Și până atunci consistoriul metropolitan să se îngrijească ca unul dintre membrii senatului epitropesc, care va fi chemat a conduce acest oficiu ajutătoriu să-i apropieze toate cunoscințele de contabilitate și controlă.

— Se predă comisiunii organizatoare.

Punându-se la ordinea zilei referada comisiunii verificatoare, aceea prin raportorul seu I. Bartolomei raportează asupra alegerii din cercul VII al Iliei, din arhidieceasă, și propune ca alegerea deputatului Eugen Brote să se verifice.

Se verifică pe lângă rezerva provădută în § 12 al regulamentului afacerilor interne.

La ordinea zilei se pune continuarea referadei comisiunii organizatoare tot asupra proiectului de regulament pentru alegerea protopresbiterilor.

Referentul comisiunii P. Cosma.

§ 8 comisiunea propune a se primi în textul din proiect fără nici o modificare.

— Se primește.

De asemenea propune ca și § 9 să se primească în tocmai.

Dep. N. Zigre nu are nici o observare la acest §, dar la acest loc, ca § nou, propune a se primi următorul text:

Având în vedere, că după § 53 alinea ultimă din stat. org. alesul are să fie apt și bine meritat pe terenul bisericesc și scolaru, — recurenții la postul de protopresbiter, în privința calificațiunii au a dovedi: cum-că au absolvat cel puțin 8 clase gimnasiale sau reale, au făcut esamenul de maturitate, că după absolvarea științelor teologice au făcut esamenul de calificațiune preoțesc cu calcul distins, în fine a produce atestat despre conduita și rezultatele activității anterioare pe terenul bisericesc și scolaru.

Bine meritați pe terenul bisericesc și scolaru sunt a se considera:

a) aceia, cari cu succes deplin mulțămitori au implinit cel puțin 5 ani în serviciul bisericesc sau scolaru;

b) aceia, cari prin zelul și diligența lor s'au distins eminaminte în rezultatul activității pe terenul bisericesc și scolaru;

c) aceia, cari pe terenul bisericesc și scolaru s'au distins prin produsele lor literare.

Presidiul observă, că propunerea d lui dep. Zigre e de o importanță foarte mare, pentru că aici uu e vorbă numai de procedură, ci se normează calificațiunea concurenților, pentru aceea e de părere,

ca aceasta propunere să se dea comisiunii organizatoare, care studiindu-o, ne va veni cu propuneri în această privință

Dep. E. Stănescu propune, că la § ul propus de dl deputat Zigre, unde e vorba de calificațiunea concurenților să se adaugă cuvintele: „afară de casul, când calificațiunea îndeobște ar fi deja cunoscută“, — pentru-că d sa are un cas concret, unde un preot mai vechiu, dar bine meritat pe terenul bisericesc, n'a putut curca la un post de protopresbiter, pentru care altfelu — după a d-sale convingere, — era foarte vrednic, numai pentru-că n'avea calificațiunea formală prescrisă.

Dep. A. Hamsea accentuază, că calificațiunea se poate documenta numai prin documente.

Presidiul observă, că asupra amandamentului făcut de dl deputat Stănescu se poate decide numai în necs cu propunerea făcută de dl dep. Zigre, și pentru aceea ar fi de părere, ca și acest amandament să se predea comisiunii organizatoare.

Dep. V. Mangra propune să se steargă cuvintele: „și sinodale.“

Dep. P. Cosma, ca referentul comisiunii observă, că n'are nimic în contra, ca propunerea dep. Zigre să se predea comisiunii spre studiere, dar d sa așa crede, că normarea calificațiunii candidaților de protopresbiteri nu aparține acestui regulament, și dacă ar fi totuși să se normeze în acest regulament, apoi nu la acest loc trebuie să se facă, ci la sfârșitul acestui regulament, poate după § 24, ca un § de sine stătătoriu. Nu înțelege de loc amandamentul d lui deputat Stănescu, pentru-că cine ar fi să fie „Obstea“ aceea, care să dea cuiva calificațiune?

Punându-se la vot se primește propunerea presidiului, ca toate propunerile făcute la acest § să se predea comisiunii.

La § 10 comisiunea propune a se dice în loc de: „terminul pentru darea concurselor“ „terminul concurselor“, — ear dep. E. Brote propune, ca cuvintele din urmă: „în foaia oficială“ să se omită cu totul.

Ambe propunerile se primesc.

La § 11 comisiunea propune, ca în loc de „concursule“ să se dică „suplicile“, și în loc de „terminul preclus“ să se dică „terminul desfipt.“

Dep. O. Sorescu observă, că mai corăspundătoriu ar fi să se dică și în loc de „suplicile“ „cererile“ sau „petițiile“, la ceea-ce presidiul observă, că nu e cerere, ci mai mult o însinuare, că reflectează la cutare post protopresbiteral; ear dep. P. Desean propune a se primi numirea de „recurs“. Dep. P. Nemeș propune a se omite cuvântul „lor“, ca superflu.

Punându-se la vot, se primește textul din proiect, cu observarea făcută de deputatul P. Nemeș.

§-ful 12 comisiunea propune a se primi în textul din proiect, ear deputatul E. Stănescu propune a se mai adauge o rubrică pentru inducerea numărului și a numirei documentelor.

Punându-se la vot propunerea dep. E. Stănescu, se respinge, și se primește § 12 în textul din proiect.

§ 13 se propune și se primește în tocmai.

La § 14 comisiunea propune a se adauge după cuvântul „concurenților“ cuvintele: „și compune lista de candidare“; ear la finea § lui:

„Toți concurenții, cari întrunesc calificațiunea au să între în lista de candidare“.

Aceste propuneri ale comisiunii se primesc.

§ 15 se propune și se primește în tocmai.

La § 16 comisiunea propune, ca și aici, ca și la § 10, în loc de „foaia oficială“ să se dică: „foaia destinată pentru publicările oficiale“; ear dep. N. Zigre propune, ca în loc de „deputat“ să se dică: „membru al sinodului protopresbiteral“ și după cuvântul din urmă „propria“ să se adaugă: „precum și parochiei protopresbiterale“. Dep. I. Desean propune a se mai adauge la acest § cuvintele: „pe lângă carte de inmanuare sau recepisă postală“.

Toate aceste propuneri se primesc.

§ 17 comisiunea propune să se primească în tocmai.

Dep. O. Sorescu propune, ca cuvintele dela „adecă“ până la „observându se“ să se omită cu totul, deoarece-ce nu are nici un înțeles esplicarea dată; ear dep. I. Lenger propune, ca în loc de cuvântul „alegătorilor“ să se dică „membrilor“, si afară de cuvintele propuse de dep. Sorescu ca să se mai omită și cuvintele „la acest sinod.“

Se primește atât propunerea dep. Sorescu, cât și a dep. Lenger.

La § 18 comisiunea propune, ca cuvintele „eventualminte o întregesce“ să se omită.

Preasânția Sa dl episcop I. Popasu propune, a se susține textul din proiect în tocmai; ear deputatul I. Lenger propune, ca în locul cuvintelor „eventualminte o întregesce“ să se dică: „eventual o întregesce și corege, dacă s'a călcat dispozițiile §-lui 14 din acest regulament.“ Deputatul Dr. D. Barcian

propune, ca în locul cuvintelor „membrilor sei“ să se dică: „acelor membri“; ear după cuvintele „sunt verificați“ să se pună alinea ultimă a acestui § adică: „La verificarea membrilor ordinari participă numai membrii ordinari ai sinodului.“ Dep. E. Brote propune, ca tot în legătură cu aceasta să se dică: „Ear la verificarea membrilor ad hoc, participă toți membrii sinodului.“

Punându-se la vot se primesc propunerile făcute de deputații Lenger, Dr. Barcian și E. Brote

La § 19 se nasce o dezbateră mai mult stilară în urma căreia la propunerea dep. Ioan cav. de Puscariu întreg §-ul s'a formulat din nou în textul următoriu: Fie-care alegătoriu poate vota numai pentru un candidat, prin urmare pe ședulă are a fi scris numai numele unui candidat; ședulele cu mai multe nume, se privesc de nule, ear voturile date persoanelor, cari nu sunt cuprinse în lista de candidare, nu se consideră.

La § 20 comisiunea propune, că în loc de cuvântul „deputaților“ să se dică și aici „membrilor“, și în loc de cuvântul „acestia“ să se dică „cei prezenți“.

— Se primesce.

§ 21 comisiunea propune a se primi în textul propus în proiect.

Dep. R. Pațița propune a se primi în următorul text: După încheierea votării președintele comisariu sub controla membrilor scrutinători numără voturile, și după constatarea acestora desface ședulele una câte una, și citind numele candidatului scris în ea, le predă scrutinătorilor spre controlare; în fine se constată rezultatul, și prin comisariu se enunță acesta, și se petrece la protocol.

Presidiul propune, ca după cuvântul „comisariu“ din șirul prim să se dică: „numără și“; în locul cuvântului „apoi“ să se dică: „după aceea“; ear în locul cuvintelor „în fine să“ să se dică: „aceasta“; apoi după cuvântul „voturile“ lăsându-se afară cuvântul „și“ să se dică: „ear președintele comisariu enunță“; și în fine în locul cuvintelor „enunță și“ să se dică: „care“.

Neprimindu-se propunerea dep. R. Pațița, se primesc toate modificările propuse de presidiu.

La § 22 comisiunea propune, ca în șirul prim cuvântul „rëndul“ să se înlocuească cu „locul“, apoi cuvântul „celor“ cu „candidaților“; ear cuvintele „se face alegere nouă, și urmând tot același rezultat“ din șirele 2 și 3 să se steargă.

Dep. Ioan cav. de Puscariu propune ca adaus la acest § următorul text: Alegere supletorie se face atunci, dacă pentru locul al doilea sau al treilea nu s'au intrunit mai multe voturi decât unul, sau nu s'ar fi dat nici un vot.

Punându-se la vot propunerile făcute, se primesc modificările propuse de comisiune.

(Va urma.)

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

De lângă Băița, 2 Octombrie, 1888. *)

Afaceri economice. — Legea pentru spirituoase. — Câți-va jidovi. — Un denunciant miserabil și „Hunyadul.“ — Stațiuni învățătoresci. — Sânșire de biserică.

Seceta a durat în Zarand mult timp în anul acesta. Economii sunt foarte îngrijați. Vitele nu au ce să mănânce pe câmp, și trebuie să li se dea de mâncare din nutrețul adunat pentru eană. Sămănăturile de toamnă nu s'au putut face de loc din cauza secetei. Încă nu e sămănat nici un fir de grâu, ba nici nu s'a putut ara. Apa în văile de munte și chiar în riul Criș a secat mai cu totul, încât morile parte au încetat să umble, parte numai să mișcă din când în când. Oamenii sunt constrânși mare parte a trăi cu făină din bolte, neputând măcina. Recolta cucuruzului e mijlocie. Poame sunt de tot puține — mai numai mere, unde și unde. Vinars nu s'a fert de prune mai de loc, nefiind prune, dar și dacă erau prune, era întrebarea, dacă speculanții de vinars în urma tacselor esorbitante impuse pentru fertul de vinars, s'ar fi încumetat să fearbă?

Dacă unde-va va avea legea pentru spirituoase — urmări triste, aici în Zarand, ea va fi o plagă pentru economi.

Trebuie să notez, că aici recolta prunelor era un isvor de câștig principal. Cine le va cumpăra oare pe venitoriu? Vinarsul fert în anul trecut nu se căută de loc. Proprietarii, cari au avut vinars au trebuit să plătească la stat tacsese impuse prin lege. Ba ce e mai mult, la unii nu li s'a dat concediu să plătească în rate, precum prescrie legea, ce li s'au pus terminul numai de 3 luni.

Pedepse pentru neînștiințarea acurată a cantității de vinars — la organele financiare, încă s'au dictat multe. Unii dintre economi nu au înștiințat vinarsul avut până la 3 Septembrie, pentru-că nu au știut, parte nu au înștiințat acurat, eară alții au mai și ascuns, dar apoi au și pățit-o. În pretura Bradului și a Baiei de Criș finanții au căutat cu deamăruntul prin toate superedificatele omului, apoi prin fân, prin paie, și chiar în pământ. A fost o adevărată incușișie — în deșert a spus omul, că nu are vinars.

*, Din lipsa de spațiu întârziată.

Prin comune abia cu vre-o 10 zile înainte de expirare terminului li s'a dat de scire oamenilor, ca să înștiințeze vinarsul: de aci au provenit cele mai multe pedepse. Dar n'ai ce face. Era bine și chiar nici acum nu e târziu, să se publice în vre-o foaie legea pentru spirituoase, fiind-că atinge foarte de aproape poporul, și nu scie să se orienteze necunoscând legea.

Sunt vre-o douăzeci de ani, de când au venit câți va jidovi în părțile Zarandului. Unii s'au aplicat la comerț, eară alții ca cărcimari — ocupațiune de predilecțiune a jidovilor. Ei au rămas oameni de Geschäft, și nu s'au amestecat în afacerile politice, municipale și comunale.

În timpul din urmă, de vre-o trei ani, elementul s'a tripliat, și cu deosebire Bradul — fiind centru de comerț, a atras mulți jidovi la sine; astfelu, că dacă lucrul va merge tot așa, în curând vom ajunge pe Alba-Iulia! Între jidovii din Brad și jur cei mai mulți și ved de afacerile lor; dar sunt vre-o doi inși — două familii, — cari au început a abusa de bunețele românilor de aici, ba unul a luat rolul de denunciant miserabil față de români. —

Legea pentru spirituoase, și apoi rescumpărarea regaliilor au umplut de griji pe cărcimarii jidovi de pe aici. Ce era mai natural ca să se însinue la puternicii țilei în vre-un mod. Se apucă o familie de jidov — umblă încoace și încolo, și când pe urmă pune la cale 2—3 tineri jidovi și aranjează un bal în favorul „kulturegyletului.“ Se invită lumea și țeara. Până aci toate-s bune. Români însă nu participă; ba vre-o 3 inși trimet biletele înderēt, fiind adresate în mod necuviincios. Acum iese la iveală un denunciant în „Hunyad“ și aruncă calumniu asupra alor doi profesori dela gimnasiu, precum și asupra românilor, că nu au participat la bal. Denunciantul însă a fost infundat cu minciuna. Cei ce a trimes biletele înderēt, dechiară pe față, cine sunt, și cu ei să aibă de lucru.

Diariul „Kolozsvar“, ca să nu întârzie, ia notiță de declarațiune. Nu trece mult și pe când Hunfalvi petrecea în Deva, — un jidov, binevenit cum se vede diariului „Hunyad“, ese cu un pamflet în „Hunyad“ la adresa învățătorului G., în care apoi se acată de toți români din Brad. Despre G. afirmă, că acestuia i-ar plăcea de maghiari numai fripți, (pentru-ce nu omorîți ca fata dela Tisa-Esler?) și cum-că a ieșit afară, când se juca „csardașul“ la petreceri, de aci încolo și leagă apoi patriotismul pericinat de limba clopotului celui mare și bate în dungă, că e mare patriot el și ai lui, — români însă ar merita să o pătească ca Albu dela Reșița. La atari panflete de bună seamă numai un om ne-bun ar fi putut răspunde. Destul, că un jidov — egy zsidó — vine și aruncă în mod obrasnic calumniu la adresa noastră. Este datorința fruntașilor Zarandani — a-și cunoaște paserile de noapte, și a le tracta după merit! A le tăia pofta de denunciare. Dar să sperăm, că timpul nu e departe.

Va fi însă destul, dacă români i vor încungiura localitățile denunciantului și va fi de ajuns, spre a-și vedea virful nasului. Ar trebui să vadă odată și maghiarii, cu cine au de a face, și ce doresc oamenii de categoria unui jidov ca cel din „Hunyad“.

Stațiunile învățătoresci în Zarand sunt întregite toate — după informațiunile, ce am. Au intrat în sinul învățătorilor tractuali vre-o 6 pedagogi absoluți cu frumoase pregătiri.

La 14 Octombrie s'a sănșit în Brad biserica romano-catolică — nou zidită. — Astfelu pe venitoriu va avea Bradul trei biserici: greco-orientală, romano catolică și reformată. Dorința noastră ar fi ca Dumineca, să fie pline de credincioși, eară nu goale. Aceasta s'ar putea ușor ajunge, dacă s'ar lua dispozițiuni de cătră antistia comunală în conștelegere cu reprezentanța comunală, ca să nu se mai permită pe venitoriu adunarea poporului la arândatori prin cărciume, pe timpul serviciului divin de dimineața, unde cântă musica, ceea-ce este un adevărat scandal.

În deșert va tot vorbi preotul în biserică, ducă organele polițiane lasă liber poporul a-și petrece și pe timpul serviciului divin. Pe când scriu timpul începe a se schimba, poate vom avea ploaie, ce e mult dorită. *Ilie.*

Varietăți.

* (Avansamentul din Novembre.) Maj. Sa s'a îndurat prea grea grațiosa denumit pe colonelul Teodor Seracin, general major și com. la 59 brig. de inf.; de colonel pe locot. col. George Făgărășan de Făgăraș dela reg. 9 de husari; la artilerie: Iuliu Coblițu, com. corp. 12 reg. de art.; de major la statul major: pe căpit. Antoniu Fiala; la infanterie: pe căp. Mihail Ioanovicila 63 reg.; Teodor Suciul la 82 reg.; de căpitani clasa I a la infanterie: pe Dionisiu Săbailă la 64 reg.; F. Rusița la 64 reg.; Olimpie Pristila la 2 reg.; de căpitani clasa II-a: Nicolau Ceușian la 63 reg.; Vasile Țifra la bat. 11 de vênăt.; de supralocotenenți pe locotenenții: Emilian Popovici, la 82 reg., Iulian Brote la 62 reg.; Aurel Predovici la 64 reg.; Nicolau Baila, la 63 reg.; Iosif Musteția la 53 reg.; Alecsandru Turțulla la 64 reg.; Augustin Popp la desp. 12 com. art.; de locotenenți pe: Ioan Popovici la 31 reg. și A. Basarabă la 50 reg.; ear la honveți de căpitani clasa I-a pe George Mihut.

* (Efectul proiectului pentru regale). Proiectul pentru rescumpărarea regalelor a provo-

cat în toate părțile nemulțămiri. Cele mai multe orașe au hotărit să și trimită plânsori, unele pentru modificarea proiectului, ear altele pentru nimicirea lui. După cum aflăm s'a ținut chiar și în Budapesta o ședință sub conducerea primariului, care a decis a trimite dietei o petițiune, în care să se arete, cum se ruinează total starea materială a civilor prin introducerea noului proiect de lege. În Sibiu încă a avut loc o astfelu de adunare și decisele ei sunt tot în înțelesul adunării din Budapesta.

* (Concurs). „Meseriașul român“ publică concurs pentru 4 stipendii de câte 25 fl. „destinate pentru ucenici români, cari se vor aplica la postovărie, brutărie, șelărie, tēplărie, ferărie, orologerie, tinichigie, tipografie etc. etc. Concurenții sunt obligați să presinte subscrisului comitet cererile lor însoțite cu: a) certificat, prin care să se constate, că sunt români și că au o etate de cel puțin 12 ani; b) atestat de școală, care să dovedească, că sciu să scrie și să cetească. c) un contract încheiat cu vre-un măestru de meseriile mai sus numite, prin care să se constate, că se află în Brașov. Cererile se primesc până la 1 (13) Decembrie cel mai târziu. Comitetul Asociațiunei pentru spriginirea învățăcelor și sodalilor meseriași români.

* (Un răspuns). Fiind felicitat împăratul german după lunga călătorie din partea unei deputațiuni orășenesci din Berlin, împăratul a răspuns următoarele la vorbirea conducătoriului deputațiuni: Domnii mei! Vă mulțamesc, că dorințele d-voastre amicabile m'au însoțit pretutindenea în călătoria mea. M'a surprins plăcut darul neasteptat al cetății. Eu m'am reintors dela sfințirea serbătorească a unui locaș d-șeesc, o serbătore, ce în orașul nostru se întēplă de multe-ori și carea mi face o deosebită plăcere. Dureros m'a atins însă, pe când eu în țeri depărtate lucrăm pentru prosperarea imperiului, că presa patriei a espus referințele mele cele mai intim familiare într'un mod și într'un chip, cum nu ear fi cădut bine nici unui om privat. Domnii mei! Voiu petrece între zidurile acestei cetăți, și astfelu sperez, că d-voastră veți purta grijă, ca astfelu de lucruri să nu se mai întēple.

* (În ciuda lui Bismarck.) Cu toate opiniriile și pedecile puse de cancelariul Bismarck, se anunță, că cășetoria principesei Victoria, sora împăratului german, cu principele Alecsandru de Battemberg se va realiza în curând.

* (Semne triste.) După-cum se anunță tirgul de toamnă din Brașov n'a cam prea dovedit simptoame îmbucurătoare Neguțătorii și industriașii au făcut puține parale, neavând „musterii“ bani.

Bibliografie.

Călidariu pe anul comun 1889, întocmit după gradurile și clima Ungariei și a României, a apărut în editura tipografiei archidieceșane și se află de vândare în librăria archidieceșană cu 30 cr. exemplariul. Atragem deci atențiune publicului asupra inseratului de pe pagina a patra și recomandăm acest călidariu, care cu anul 1889 intră în anul 38 al esistenții. Observăm tot deodată, că venitul, ce rezultă din vînderea călidariului se adauge la fondul tipografiei archidieceșane.

„Școala și Familia“, foaie pentru părinți și învățători, apare în Brașov. Nr. 6 are următorul sumariu: Limba maternă în școala poporală de I. Dariu. — Principiile generale ale învățămētului (didactica) după Dr. Kehr. — Este de lipsă să se propună gimnastica la fete? de I. D. Petrascu. — Lecțiuni din invēț. religiunei în școalele primare de Iosif Aron. — Învēțămētul intuitiv (după R. I. Wurst.) — Bibliografie. — Diverse. — Posta redacțiunei.

Loterie.

Mercuri în 31 Octombrie, 1888.

Brünn: 73 13 5 70 28

Bursa de Viena și Pesta.

Din 30 Octombrie 1888.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	101.80	101.60
Renta ung. de hârtie	92.65	92.65
Renta de aur austriacă	109.75	109.75
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	97.80	98.—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	—	—
Obligațiuni urbariale ung. cu sorți	104.70	104.—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decimeii de vin	99.50	99.50
Obligațiuni urbariale transilvane	104.50	104.25
Sorți ungurești cu premii	130.75	130.50
Sorți de regularea Tisei	123.10	123.25
Galbin	5.76	5.75
Napoleon	9 61/2	9.62
100 marce nemșeci	59.40	59.45
London pe (poliță de trei luni)	121.25	121.45

Ad 352/1888. [1969] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului al doilea de învățătoriu la școala din Pianul de Jos, se scrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare și

Emolumentele acestea:

Salariu anual de 200 fl. scos prin repartiție și lemne pentru foc.

Doritorii de a ocupa acest post au să-și nănteze rugărilor instruite în sensul legilor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral, în termenul sus arătat.

Sebeș, în 13 Octombrie, 1888.

Ioan Tipeiu,
protopresbiter.

Nr. 484. [1966] 3—3

CONCURS.

După-ce în urma concursului pentru întregirea parohiei vacante de clasa a treia Porumbacul-superior-răsăritean, protopresbiteratul Avrighului, publicat în „Telegraful român” Nrii 74, 75 și 76 n'a concurat nici un individ calificat, — se scrie prin aceasta concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful român.”

Venitele parochiali sunt:

1. Folosirea porțiunii canonice parte arătoriu, parte fenaș fl. 52.—
2. Dela 140 familii câte o ți de lucru à 40 cr. fl. 56.—
3. Dela botezul D lui fl. 28.—
4. Dela molitvele de preste an precum și pentru santele Pasci fl. 18.—
5. Stolele dela botezuri, cununii, înmormântări și alte funcțiuni preoțesci, statorite toate în ședința sinodului parochial estraordinariu ținută 29 Iunie a. c. dau un venit anual de preste fl. 146.—

Suma . fl. 300.—

Doritorii de a ocupa aceasta parochie au a-și subșterne cererile concursuali instruite conform dispozițiilor statutului organic și regulamentului pentru parochii din 1878 la oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrighului (posta Avrigh, Felek) până la termenul susindicat.

Avrigh, 10 Octombrie, 1888.

In conștelegere cu comitetul parochia respectiv.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrighului.

Ioan Căndea,
protopresbiter.

TIPOGRAFIA ARCHIDIECESANĂ în SIBIIU.

A eșit de sub presă:

[1967] 3

CALENDARIU
pe anul comun dela Christos
1889.

Anul al treizeci și optulea.

Prețul unui exemplariu legat **30 cr.**, pentru vândători nelegat **23 cr.** v. a. și legat **25 cr.** v. a.**CUPRINSUL:**

Cronologie. — Calendarul (julian și gregorian, cu însemnarea exactă a Evangeliilor și glaurilor de peste an). — Pătrarele lunilor. — Genealogia casei domnitoare austriace. — Regenții europeni. — Serviciul postal și telegrafic. — Tacsă de timbru pentru polițe și documente. — Tabela pentru calcularea intereselor. — Măsurile nouă și vechi.

Șematismul

bisericii ortodoxe-orientale române din Ungaria și Transilvania, cuprinzând și pe protopresbiterii, administratorii protopresbiterali, parochii și învățătorii cu comunele bisericesti din archidieceasă după noua arondare a protopresbiteratelor.

Ierarhii metropoliilor învecinate din Austro-Ungaria.

Impărăteasa Eudocșia (Continuare.) — **Anecdote.**

Conspectul săptămânilor. — Însemnarea târgurilor. — Anunțe.

Administrațiunea tipografiei archidieceșane în Sibiiu.**Se deschide abonament pe anul 1888**

la

„Amicul Familiei” Diariu beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 ți a luni în numeri câte de 2—3 coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articlii sociali, poesie, romane, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tractează cestiuni literare și științifice cu reflecșiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grigile vieții; și peste tot nisuesce a întinde tuturor indivizilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, plățibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„Preotul Român” Diariu bisericesc, scolastic și literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ coale; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor sciințelor teologice și între aceștiia mulțime de predice pre Dumineci, sərbători și diverse ocațiuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă tot soiul de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericescă, scolastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plățibili și în bilete de bancă ori marce postale.

— Colectanții primesc gratis tot al patrulea exemplariu. —

— Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere —

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu” în Gherla — Sz-Ujvár. — Transilvania.

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura propriă:

Apologie. Discursiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op. complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Cuvântări bisericesti la toate sərbătorile de preste an de I. Papiu. Un volum de preste 25 coale. Acest op de cuvântări bisericesti întrece toate opurile de acest soi aparute până acum — având și o notiță istorică la fie-care sərbătoare, care arată timpul introducerii; fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sərbătoare. Prețul e 2 fl.

Barbu cobzariul. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.**Poterea amorului.** Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.**Idealul pierdut.** Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă originală. — Continuarea novejii: „Idealul pierdut” — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.**Codrean craiul codrului.** Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.**Ultimul sicăstru.** Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigeni în Aulidia. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șuluț. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicora, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și violele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.**Economia** pentru școalele populare de T. Roșu Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de școală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui exemplariu cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op, întogmit după lipsele școalelor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea îl și recomandăm, mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borgovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatca limbii române pentru școalele populare în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsăud. — Man 1 aprobat prin Ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Gramatica limbii române lucrată pe base sintactice de Ioan Butean, prof. gimn. Un volum de preste 30 coale. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțiu, profesor. Op aprobat și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 16 Decembrie 1885 Nr. 48518. Partea practică foarte bogată a acestui op — cuprinzând compozițiuni de tot soiul de acte obveniente în referințele vieții sociale — se poate întrebuița cu mult folos de cătră preoți, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu me uita. Colectiune de versuri funebrale, urmate de iertățiuni, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în școala populară pentru învățători și preparandii. Broș. I. scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai eține cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesti foarte frumos ilustrată. Prețul unui exemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritariu sufletesc. Cărtică de rugăciuni și cântări bisericesti — frumos ilustrată, pentru pruncii școlari de ambe secsele. Prețul unui exemplariu broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărtică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe secsele. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea santei Vergure Maria a Născătoarei de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui exemplariu spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Epistola D. N. Iisus Christos. Prețul unui exemplariu legat și spedit franco e 15 cr.

[1765] 40—50